

Upadek franka -- upadek gabinetu

Przełomowe dni we Francji

Rozdźwięki w łonie większości rządowej

PARYŻ, 13. 1. Ogłoszony po posiedzeniu gabinetu komunikat oficjalnie stwierdza, że posiedzenie poświęcone było całkowicie zagadnieniu finansowemu i wynikającej stąd sytuacji politycznej. Komunikat zapowiada wystąpienie premiera w izbie w godzinach popołudniowych.

Gabinet postanowił jednomyślnie sprzeciwić się wprowadzeniu kontroli dewiz, wymaganej przez socjalistów i komunistów oraz bronić równowagi budżetu oraz franka. Gabinet uchwalił przy tym zwalczać wszelkie wykroczenia przeciw prawu oraz stać na straży legalnego porządku.

Konflikt w łonie rządu

W kołach parlamentarnych deklaracja ta nie jest uważana za wystarczającą do zażegnania kryzysu ministerialnego, który w dalszym ciągu wydaje się być więcej niż prawdopodobnym. Pesymizm ten jest tym bardziej usprawiedliwiony, że pewna część członków rządu, wychodząc dziś z posiedzenia gabinetu dała wyrażenie do zrozumienia, iż nie wszystkich ministrów zadowolił tekst komunikatu, zwłaszcza w odniesieniu do sprawy kontroli dewiz.

Gwałtowny spadek franka

PARYŻ, 13. 1. Powszechną uwagę zwraca fakt, że gubernator Banque de France, Fournier dwukrotnie wzywany był dziś do prezydium przed i podczas posiedzenia rady ministrów, w celu wyjaśnienia czy i w jakiej mierze rząd jest w stanie sprostać swym zobowiązaniom płatniczym i czy bank jest w stanie pokryć zapotrzebowanie prywatne na obce waluty.

Spadek franka postępuje w coraz szybszym tempie, czyniąc interwencję w utrzymaniu jego kursu zbyt kosztowną.

Frank padł

W izbie panuje nastrój wyraźnie kryzysowy. Podobno Albert Sarraut, najpoważniejszy kandydat na nowego premiera ma już zapewnione poparcie Bluma, w razie gdyby Chautemps musiał ustąpić. Flandin oświadczył dzień nikarzm w kuluarach izby: „Frank padł i wszystkie środki zaradcze, które chcą dla jego uratowania przedsięwziąć, są katalizmem przykładanym na ciało konającego człowieka”.

Przewidywane są według krążących wieści dwie ewentualności: albo kontrola dewiz, w razie gabinetu koncentracji lewicowej, albo dalsza dewaluacja franka do poziomu funt = 170 franków, w razie gabinetu centrowo lewicowego. Brana jest również pod uwagę ewentualność objęcia premii przez Herriota, choć oświadczył on, że tej misji nie przyjmie.

Upadek gabinetu Chautempsa?

PARYŻ, 13. 1. Posiedzenie Izby Deputowanych, na którym wystąpił premier Chautemps, przeciągnęło się późno w noc. Na plan dalszy odeszły wszystkie inne zagadnienia polityczne wobec katastrofalnej sytuacji franka. Rząd jest przeciwny kontroli dewiz i w wypadku, gdy Izba Deputowa-

Gen. Kruszewski p. o. Komendanta Związku Legionistów

Na posiedzeniu Komendy Głównej Związku Legionistów gen. Kruszewski oświadczył, że obejmuje, wobec wyjazdu pik. Koca na dłuższy urlop, obowiązki komendanta Związku Legionistów.

nych wypowie się za jej wprowadzeniem — poda się do dymisji. W łonie Frontu Ludowego komuniści żądają wprowadzenia kontroli dewiz, radykali są przeciwni.

a socjaliści zajmując stanowisko niezdecydowane przychylają się raczej ku stanowisku komunistów. Los gabinetu Chautempsa wydaje się być przez to przesądzony.

Ochrona lokatorów utrzymana

Sejm przyjął poprawki Senatu

W czwartek po południu odbyło się plenarne posiedzenie Sejmu.

Uchwalono bez dyskusji kilka ustaw mniejszego znaczenia i przyjęto poprawki Senatu do paru ustaw.

Większą część posiedzenia zajęła bardzo chwila ożywiona dyskusja nad poprawkami Senatu, utrzymującymi w mocy ochronę lokatorów.

Przeciwko tym poprawkom Senatu wypowiedział się referent pos. Gładysz i wniosk o ich odrzucenie. Stanowisko jego poparli: pos. pos. Sapieha, Olszewski, Stamm i Krzeczunowicz.

Bronili natomiast stanowisko Senatu pos. pos. Szczepański, Pochmarski, Wójtowicz, Kopeć, Witlicki i Wymysłowski. Dowodzili oni, że żadne wywody prawnicze nie mogą przekonać, iż nastąpił czas na zniesienie ustawy, że najpierw powinno się rozwinąć budownictwo społeczne, nastąpić zniesienie podatku specjalnego, reforma uposażeń i zaopatrzenia emerytalnych, a dopiero na końcu zniesienie ochrony lokatorów.

Po zakończeniu dyskusji w głosowaniu zwykłym przyjęto poprawkę Senatu, utrzymującą ob-

niżkę komornego do 31 grudnia 1938 r.

Nad następnymi poprawkami, odrzucającymi resztę ustawy, czyli utrzymującymi ochronę lo-

katorów głosowano przez drzwi. Głosowało ogółem posłów 156. Kwalifikowana większość 3/5, potrzebna do odrzucenia poprawek, wyniosła 94. Za odrzuceniem

zmian głosowało 77 posłów, przeciwko — 79. Ustawa w brzmieniu sejmowym nie uzyskała zatem nie tylko kwalifikowanej, ale nawet zwykłej większości.

Rząd w zgodzie z narodem

„Żelazna Gwardia” popiera antyżydowską politykę p. Gogi

BUKARESZT, 13. 1. Przywódca „Żelaznej Gwardii” Codreanu, złożył deklarację w związku z obecną sytuacją polityczną.

P. Codreanu stwierdził, że nie poddaje w wątpliwość dobrej woli z jaką obecny gabinet przystępuje do realizacji postulatów narodowych.

„Każde zarządzanie o charakterze antyżydowskim będzie przez ruch legionowy przyjęte pozytywnie. Nawet wtedy, gdyby rząd realizował poszczególne punkty programu „Żelaznej Gwardii”, ruch nasz nie będzie tych zarządzeń rewindykował dla siebie i nie będzie się o ich ojcostwo upo-

minał. W każdej akcji, która może wyjść na pożytek narodu rumuńskiego, ruch nasz odnosić się będzie do rządu pozytywnie”.

Nie jestem zdania — mówi dalej p. Codreanu — ażeby partia narodowo - chrześcijańska uczyniła dobrze, rozwiązując izby ustawodawcze i rozpisując nowe wybory.

W wypadku otworzenia obecnych izb ustawodawczych, legionści będą mogli dać swoje głosy dla uchwalenia budżetu i innych ustaw.

Żydowski sabotaż

BUKARESZT, 13. 1. Dwie duże fabryki tekstylne należące do kapitału żydowskiego, zatrudniające 400 robotników zostały nagle zamknięte. Ministerstwo pracy wdrożyło dochodzenie, czy lokaut ten nie ma charakteru celowej demonstracji.

Zniżka cen na rynku zbożowym, która pojawiła się w tych dniach z powodu wstrzymania się kupców żydowskich od zakupów, została całkowicie opanowana drogą zakupów interwencyjnych przez centralę spółdzielczą.

Numerus clausus na uniwersytetach

Dziennik „Capitala”, powołując

Projekt zmiany ordynacji posła Ducha

W pierwszej połowie lutego wpłynął na Sejm projekt ordynacji wyborczej do ciał ustawodawczych opracowany przez posła Ducha.

Posel Duch zainteresował swoim projektem grupę posłów, która rozpatruje obecnie projekt.

Drożdże fermentują... Przewłocki występuje o koncesję

Adw. Chmurski, jako pełnomocnik ziemianina Przewłockiego, którego nazwisko przewijało się ostatnio w procesie Starzyńskiego contra Studnicki, złożył w najbliższych dniach nowe podanie swego łmocodawcy o udzielenie koncesji na budowę drożdżowni. W podaniu tym Przewłocki powołuje się na wygaśnięcie latem ub. roku terminu ważności t. zw. „listu żelaznego”, który gwarantował kartelowi drożdżowemu swoisty monopol, przez nie udzielanie nowych koncesji na budowę

sejm list zaadresowany do byłego marszałka Sejmu p. Rataja. Dnia następnego p. Rataj dostał list. Koperta z pieczęcią pocztową

„Warszawa — Sejm” była adresowana moją ręką, wewnątrz zaś list pisany przez p. Eugeniusza Chmielewskiego z Krzywuchy na Wołyniu. Dnia 24-go grudnia zawiadomił p. Rataja adw. dr. Ołpiński (Warszawa), iż otrzymał kopertę z pieczęcią pocztową Dubno, adresowaną ręką Eugeniusza Chmielewskiego, a wewnątrz koperty list ks. Lubelskiego, napisany do p. Rataja.

Nie trzeba być detektywem, by na podstawie powyższych faktów stwierdzić, że tak mój list, wysłany z poczty sejmowej do p. Rataja, jak i list p. Chmielewskiego, wysłany z Dubna do dr. Ołpińskiego, były przez kogoś w Urzędzie Pocztowym w Warszawie otwierane, przy czym zawartość kopert przez przeoczenie została zmieniona.

Wypadek ten potwierdził opinię ludzi, którzy twierdzą, że w Polsce listy pewnych osób są przeglądane i kontrolowane i dlatego osoby te listów ważniejszych i w poufnych sprawach nie posyłają pocztą, ale umyślnym posłańcem, albo posyłają je dobrze obklejone i w kilku kopertach”.

Ks. Lubelski prosi prezesa Rady Ministrów i ministra Poczty i Telegrafów o wyjaśnienie czy w Polsce obowiązują nadal tajemnica listowa i co zamierzają uczynić w wypadku pogwałcenia tej tajemnicy.

MLECZARNIA Szpitalna 7 DANGLA Najlepsze obłady jarskie

Znów afera w sferach skarbowych

LWÓW, 13. 1. Policja lwowska aresztowała w dniu dzisiejszym emerytowanego urzędnika Izby Skarbowej Gerbera pod zarzutem przekupie-

nia jednego z wyższych urzędników skarbowych na prowincji. W aferze tej chodziło podobno o obniżenie podatku, wymierzonego jednej z wielkich firm skórzaných.

Nowi wlceministrowie w Min. Rolnictwa

W najbliższych dniach mają nastąpić jak już pisaliśmy nominacje dwóch wlceministrów w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych. Jednym z wlceministrów ma zostać p. Maurycy Jaroszyń-

ski, zbliżony do min. Poniatowskiego, drugim kandydatem ma zostać p. Wierusz - Kowalski, obecny dyrektor departamentu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Za nieprawny wyręb Skazano 4 żydów

WILNO, 13. 1. Starosta w Gębokiem ukarał grzywnami w wysokości 17.000 i 16.000 zł. 4 osoby

narodowości żydowskiej za nieprawny wyręb lasu w majątku Psuja. Ponadto zarządzone konfiskaty drzewa.

Krwawa masakra na wsi

WILNO, 13. 1. We wsi Małmyhy w pow. wilejskim ostatnio miała miejsce krwawa masakra. Bójka rozpoczęła się na zabawie we wsi, urządzanej z racji prawosławnych świąt i wkrótce przeniosła się na ulice wsi. Biła się prawie cała wieś.

W wyniku bójki jedna osoba została zabita, około 20 rannych, w

tym kilka bardzo ciężko. W bójce były użyte noże, siekiery i wagi ciężarkowe.

Ponownie bójka rozgorzała na korytarzu szpitala w Wilejce, dokąd obie wżasnione strony przywioły swoich rannych. Tam również poszły w ruch noże i siekiery.

Interwenjowała policja. Stan paru rannych nie budzi nadziei na utrzymanie ich przy życiu. Kilkanaście osób zatrzymano, pozostałych zaś ukarał administracyjnie starosta wilejski.

Nowe prezydium Koła Rolników

W dniu 13 bm. odbyły się w Zarządzie Koła Rolników Sejmu i Senatu R. P. wybory członków Prezydium Koła. Prezesem jednogłośnie wybrany został poseł Sobczkowski, wiceprezesami sen. Rdułowski i pos. Długosz, sekretarzami pos. Mirski i pos. Krzeczunowicz, skarbnikiem pos. Kociuba. Po wyborze pos. Sobczyk oświadczył, że wybór przyjmuje wygłaszając przy tym dłuższe przemówienie.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny). Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3 a. Tel. 88.333 przyjmie interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor prenumerata: Al. Jerozolimska 3 a i piętro. Tel. 8-18-38. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3 a. Tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400.

Skrzynka Poczta 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 11-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135, Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477, Katowice, ul. Stawowa 16, tel. 318-28.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnoszeniem do domu) i na prowincji zł. 2,30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3,30 miesięcznie. Za granicą zł. 4,00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5,50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.

Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalaty (na wszystkich stronach po 6 szpalat): na 1-ej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W Dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. — tusty druk — podwójnie (ogłoszenie ogłoszone w Warszawie w warszawskiego (bez prowincjonalnej mutacji) w tekście str. 2 — 70 gr., w reklamach str. 5 — 50 gr. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3 a — biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tfel. 727-33.